

Staatsexamen VWO

2026

tijdvak 1

vrijdag 22 mei

09.00 – 11.00 uur

Duitse taal schrijfvaardigheid

College-examen schriftelijk

Vwo Duitse taal (ERK B1) College-examen schrijfvaardigheid

Bijgaande examenopgave bestaat uit:

- één schrijfofdracht

Aanwijzingen

- Let op de lay-out: alinea's, witregels, kantlijnen.
- Gebruik minimaal 250 woorden.
- Vermeld het aantal gebruikte woorden in de rechterbovenhoek.
- Gebruik, indien nodig, een woordenboek.

Beoordeling

De schrijfofdracht wordt beoordeeld op de volgende onderdelen:

- inhoud en aantal woorden
- grammatica
- woordenschat
- spelling en interpunctie
- samenhang

Opdracht

Kies één van de twee op de volgende pagina genoemde thema's en schrijf hierover een betoog.

Formuleer je stelling, en onderbouw je stelling met **drie** (verschillende) argumenten.

Structuur

<i>kop</i>	titel (Bedenk een passende en pakkende titel.)
<i>alinea 1</i>	inleiding en stelling (Trek de aandacht van de lezer en vermeld je stelling.)
<i>alinea 2, 3 en 4</i>	verbinding en kernzin van je eerste (tweede, derde) argument en motivering van dit argument
<i>alinea 5</i>	je conclusie / persoonlijke mening (Geef ook een samenvatting van je argumenten. Dit is geen letterlijke herhaling en er mogen geen nieuwe argumenten genoemd worden.)

Veel succes!

Thema 1

Teilen statt kaufen: Wieso uns das so schwerfällt

Kaum getragene Kleider und der eigene Hochdruckreiniger: Menschen besitzen Dinge gerne selbst – auch wenn sie diese nur selten nutzen. Vielleicht sollten wir das Teilen erst lernen? Wer zuhause den Selbsttest macht, stellt schnell fest: Viele Dinge liegen rum, ohne wirklich genutzt zu werden. Viele Argumente würden dafür sprechen, solche Alltagsgegenstände häufiger zu teilen. Das Konzept des Carsharings kennen zwar über 90 Prozent der befragten Personen, nur gerade dreizehn Prozent von ihnen haben es schon mal genutzt – als regelmäßige Nutzerinnen oder Nutzer bezeichnen sich nur drei Prozent. Einen Gegenstand selbst zu besitzen, vermittele uns das Gefühl der Unabhängigkeit. Deshalb sei es für viele wichtig, den Hochdruckreiniger selbst zu besitzen, auch wenn man ihn nur einmal pro Jahr wirklich braucht, erklärt ein Konsumentenforscher. Für gewisse Leute sei beispielsweise das Auto etwas sehr Privates.

Bron: <https://news.hslu.ch/sharing-monitor/>

Er zijn tegenwoordig veel mogelijkheden om van alles en nog wat te lenen. We lenen gereedschap bij een bouwmarkt. We huren een woning via Airbnb. Via www.peerby.nl kan je spullen lenen en huren van je burens. Het is goed voor je portemonnee en is ook nog eens duurzaam. Toch hebben veel mensen de neiging om een auto of allerlei dure apparatuur die in de praktijk weinig gebruikt wordt, zelf te kopen. Wij bezitten nu eenmaal graag spullen. Is deze houding begrijpelijk of moeten we dit gedrag als achterhaald beschouwen? Vind jij het lenen/huren van spullen een goed idee?

Thema 2

Autofahren erst ab 25 Jahren

18-24-Jährige im Straßenverkehr: Die sieben risikoreichen Jahre. In keiner anderen Altersgruppe ist das Risiko, im Straßenverkehr zu verunglücken, derart hoch!

Diese jungen Menschen sind gerade volljährig geworden und ihr Führerschein ist noch druckfrisch. Der Führerschein allein macht aber noch lange keinen sicheren und gefahrenbewussten Kraftfahrer! Junge Männer sind dabei im Übrigen erheblich gefährdeter als junge Frauen. Viele der tödlichen Unfälle junger Erwachsener ereignen sich - insbesondere am Wochenende - in der Zeit zwischen 19 Uhr abends und 5 Uhr morgens. Viele dieser nächtlichen Unfälle von jungen Erwachsenen dürften so genannte "Disco-Unfälle" sein. Überhöhte Geschwindigkeit ist nach wie vor der Killer Nr. 1 auf unseren

Straßen. Aber auch "Alkohol am Steuer" ist bei den jungen Fahrern ein wesentlicher Problemfaktor.

Bron: <https://siegen-wittgenstein.polizei.nrw/artikel/18-24-jaehrige-im-strassenverkehr-die-sieben-risikoreichen-jahre>

Veel jongeren willen zo snel mogelijk hun rijbewijs halen en vanaf hun achttiende zelfstandig met een auto rijden. Uit onderzoek blijkt dat vooral jonge (mannelijke) automobilisten veel ongelukken veroorzaken. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om de leeftijdsgrens voor autorijden naar 25 jaar te verplaatsen. Aan de andere kant zijn de ervaringen met het onder begeleiding rijden van 17-jarige bestuurders (het 2toDrive-programma) erg positief. Vooral zelfvertrouwen en soepele overgang naar zelfstandig rijden worden als voordelen genoemd. Wordt het veiliger in het verkeer als de leeftijdsgrens voor autorijden verhoogd wordt of zijn er andere maatregelen nodig om het aantal verkeersongelukken te verminderen?